

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite

Haasio, A. 2017. Huumehuuruinen alakulttuuri elää netissä. Kaleva 18.12.2017, 8.

Kaleva: <http://www.kaleva.fi>

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Internetin Tor-verkko on sananvapauden ja anonymiteetin mahdollistama palvelu. Sen suojissa voi toimia nimettömästi ja ilman, että kukaan pystyy jäljittämään viestien lähettäjää. Käyttämällä omalle koneelle asennettavaa Tor-selainta koneen IP-osoitetta ei saada selville. Näin voidaan salata eri verkkosivuilla vierailut, verkkosivustojen julkaisut ja pikaviestit.

Valitettavasti myös rikolliset ovat keksineet Tor-verkon olemassaolon ja hyödyntävät sitä omiin tarpeisiinsa. Verkon huumekauppa on keskitynyt nimenomaan Tor-verkkoon.

Tor-selaimen asentaminen omalle tietokoneelle tai älypuhelimelle on helppoa. Mitään teknisiä taitoja se ei edellytä. Myös viranomaisen on hyvin vaikea päästä verkossa toimivien huumekauppiainien jäljille. Mahdotonta se ei ole, mutta Tor-verkon teknisten ratkaisujen takia hyvin hankalaa.

Poliisi ja Tulli sulki marraskuun alussa toisen suuren kotimaisen huumeita välittävät sivuston, Sipulikanavan. Verkon huumekauppa ei kuitenkaan loppunut siihen. Sipulikanavan tilalle perustettiin parissa päivässä kolme uutta huumeita välittävää sivustoa. Kun yksi tulipalo saadaan sammutettua, kolme uutta on jo ilmille keissä.

Huumeita voi tulla ulkomailta sivuilta, joita on runsaasti. Kiinnijäämisen riski on kuitenkin tuol-

YLÄKERTA

ARI HAASIO
ari.haasio@seamk.fi

"Kiinnijäämisen riskit ovat pienempiä ja kynnys huumeiden ostoon matalampi. Mitä me voimme tehdä?"

dään kaikkia mahdollisia päihteitä. Suosituimpia ovat kannabistuotteet, amfetamiini ja väärinkäytön mahdollistavat reseptilääkkeet, kuten erilaiset rauhoittavat lääkeaineet ja Subutexin kaltaiset korvaushoitoon tarkoitetut aineet.

Tor-verkkoon on syntynyt oma rikollisuuteen ja huumeiden käyttöön liittyvä alakulttuuri, jota tämän kirjoittaja parhaillaan tutkii. Se ruokkii päihdemyönteistä ajattelua ja on tehnyt esimerkiksi huumeiden hankkimisesta helpompaa. Sipulikanavalla vieraili alkusyksyllä 2017 päivittäin yli 10000 käyttäjää. Viestejä palveluun kirjoi-

myyntiä. Myös avoimessa verkossa on keskustelupalstoja, jotka täysin avoimesti kertovat huumekekokeuksista ihanhoivaan sävyyn. Tämän tyyppinen keskustelu saattaa rohkaista nuorta kokeilemaan huumeita.

Jokainen, jolla on nettiyhteys, voi hankkia huumeaineita helposti. Ne voi tilata joko suoraan postitse kotiin tai sopia verkossa kaupat ja paikan, jossa huumeet luovutetaan. Huumekauppiat suosivat anonymiteettiä pikaviestimä, joiden avulla voidaan Tor-verkossa keskustella ilman, että ostajan tai myyjän henkilöllisyys paljastuu.

Huumekaupassa käytetään usein Bitcoin-virtuaalirahaa. Tämä vähentää kiinnijäämisen riskiä, sillä Bitcoinit liikkuvat netissä ja niitä on vaikea jäljittää.

Tutkija Juho Nurmi on selvittänyt verkossa tapahtuvan kotimaisen huumekaupan laajuutta. Vuosina 2014–2015 kotimaisella Silkkitie-huumesivustolla sen arvo oli kymmenen kuukauden aikana yli kaksi miljoonaa euroa. Kyse on siis laajamittaisesta liiketoiminnasta.

Huumerakennin netissä toimivat saman lainalaisuudet kuin missä tahansa kaupankäynnissä. Uudet markkinoille yrittävät huumekauppiat tekevät tutustumistarjouksia, ja moni huumekauppias antaa kaupanpäällisiä. Näin voidaan myös koukuttaa ja tutustuttaa käyttäjä vahvempiin aineisiin. Kannabista ostava saa

Osa myyjistä järjestää myös kilpailuja. Osallistujien piti arvata, mitä huumetta ilmoituksessa näkyvässä kuvassa on. Palkintona ensimmäiselle oikein vastanneelle oli Rivatril-tabletteja, joita käytetään epilepsian hoitoon. Keskushermostoon vaikuttavana lääkkeenä se on myös usein narkomaanien väärinkäyttämä aine.

Huumesivustoilla jaetaan myös vinkkejä ja keskustellaan huumekauppiainien luotettavuudesta. Verkossa elääkin meiltä piilossa oleva huumehuuruinen alakulttuuri. Käyttäjät eivät välttämättä näy kaduilla vaan ovat verkossa ja käyttävät huumeita kotonaan.

Viranomaiset ovat tietoisia tästä, mutta uuden teknologian takia siihen puuttuminen on haasteellista. Huumerakennin on piiloutunut yhä enemmän pimeän verkon syövereihin.

Kiinnijäämisen riskit ovat pienempiä ja kynnys huumeiden ostoon matalampi. Mitä me voimme tehdä?

Jos poliisi ei saa lisää valtuuksia ja voimavaroja, emme juuri mitään. Verkon myrkykauppa kukoistaa ja kun yksi ovi saadaan suljettua, kaksi muuta aukeaa. Sen todisti Sipulikanavan sulkeminen. Huumekaupoissa tapahtui hetken notkahdus, mutta kuoleman kauppiat toimivat nyt uusilla sivuilla. »

Ari Haasio on filosofian tohtori, yliopettaja Seinäjoen